A°. 1855.

N°. 54.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

ZATURDAG 3 MAART.

Buitenland.

LONDEN, den 1 maart.

Gisteren hield H. M. een Geheimen Raad op het paleis van Buckingham.

De generaal *de la Marmora*, bevelhebber van het Sardinische contingent, is heden op het paleis van Buckingham aan de Koningin voorgesteld.

De Koningin zal den 7 en 14 dezer twee groote lévés op het paleis van Sint James houden.

— Er is eene proclamatie der Koningin uitgevaardigd, waarbij wordt bepaald dat den 21 dezer een algemeene biddag zal worden gehouden om den zegen des Hemels af te smeeken voor het leger en zijne hulp voor de spoedige herstelling des vredes.

— De heer *Layard* heeft zijne kiezers te Aylesbury zamengeroepen, ten einde hun zijne zienswijze over de tegenwoordige crisis te ontwikkelen.

— Het schroefstoomschip *Great Britain* heeft te Liverpool zijne schikkingen voor het overbrengen van troepen ten einde gebragt. Het heeft levensmiddelen voor 1500 manschappen en 56 officieren voor den tijd van zes weken aan boord, alsmede 1359 hangmatten en 162 bedden. Ook de schroefstoomboot *Etna* voltooit hare schikkingen voor het overbrengen van 200 kavalleriepaarden.

— Naar Sinope is een geëmployeerde van het departement van oorlog gezonden, om aldaar muilezels voor de transporten aan te koopen. Eene som van 50,000 ponden sterling is ter zijner beschikking gesteld.

— Uit Flensburg verneemt men, dat een Engelsche commissaris zich naar die stad begeven heeft, ten einde met de plaatselijke autoriteiten en het bestuur van den spoorweg de noodige maatregelen te treffen, om in het aanstaande voorjaar de haven van Flensburg tot punt van gemeenschap tusschen de vloot in de Baltische Zee en Engeland te doen strekken. Naar de haven zal men een spoorweg aanleggen die met paarden bereden moet worden, opdat de inscheping onverwijld kunne geschieden. Het vervoer van steenkolen, levensmiddelen enz. voor de Engelsche vloot zal langs den Tonningschen-Flensburgschen spoorweg geschieden.

— Het getal der overledenen in deze hoofdstad gedurende de afgeloopene week, was 1604, en ging dus het gemiddelde in dezelfde week der tien laatste jaren wederom aanmerkelijk te boven.

— Lord *Panmure* heeft eene depêche van lord *Raglan* ontvangen, welke den 13 februarij voor Sebastopol afgezonden is. Door regen en sneeuw was de grond nog slechter dan vroeger geworden. De vijand had geene nadere bewegingen gemaakt. De generaal-majoor *Jones*, van de Koninklijke genie, was in het kamp aangekomen en druk bezig met zich de stellingen der beide legers eigen te maken. De luitenant-generaal sir *G. Browne* is bijna geheel van zijne wonden hersteld, insgelijks teruggekeerd. Sedert den 10 februarij was een sergeant gedood, een korporaal ligt en een soldaat zwaar gekwetst.

— Volgens de berigten, welke de Overlandmail overbrengt en die uit Calcutta tot 22, uit Bombay tot 31, uit Shanghai tot 1, uit Canton tot 13 en uit Hong Kong tot 16 januarij loopen, is de expeditie tegen de zeeroovers in de Perzische Golf met den besten uitslag bekroond. Dost *Mahomed* heeft het antwoord van lord *Dalhousie* met de grootste voldoening ontvangen. — De bank van Bengalen heeft haar disconto tot 10 per cent verhoogd. — In China woedt de burgeroorlog heviger dan ooit.

PARIJS den 1 maart.

Z. M. de Keizer is gisteren avond ten zeven ure in het kamp van St. Omer aangekomen.

— De *Moniteur* deelt heden berigten mede uit Eupatoria van den 21sten ll. Sedert den aanval van den 17den hadden geene verdere pogingen van de zijde der Russen tegen de stellingen van het Turksche leger plaats gehad. Russische kolonnes en convooijen rigtten zich naar Simferopol. De stad Eupatoria was in goeden staat van verdediging.

Uit Bucharest wordt aan hetzelfde blad gemeld: „De Russische strijdkrachten, bij het gebeurde op den 17den te Eupatoria, bestonden uit 36 bataillons infanterie, 6 regementen kavallerie en 80 stukken geschut. De vijand deed verscheiden pogingen om de stad stormenderhand meester te worden; hij werd telkens teruggeslagen. De Russen hebben op het slagveld 453 dooden en een groot getal gewonden achtergelaten. Het verlies der Turken heeft slechts 87 dooden en 277 gewonden bedragen. Onder de laatsten bevindt zich *Soliman*-pacha; *Selim*-pacha is gedood. Den daaropvolgenden dag hebben de Russen zonder vuur noch tenten gebivouakeerd bij eene zeer strenge koude, waardoor zij veel geleden hebben; den volgenden dag hebben zij zich naar Simferopol verwijderd. Zes stoomschepen, namelijk vier Engelsche, een Fransch en een Turksch, hebben aan den strijd deel genomen."

— De Kamer der Gedeputeerden in Sardinië heeft art. 1 van het wetsontwerp nopens de kloosters, na de achtereenvolgende verwerping van verschillende amendementen, aangenomen zoodanig als het door de Regering was voorgedragen.

— In de zitting der Spaansche Cortes van den 23sten ll. is voorgesteld te verklaren, dat de Staat de verpligting op zich neemt in geheel Spanje de Katholieke, Apostolische en Roomsche godsdienst als de eenige godsdienst der Spanjaarden te handhaven. Dit voorstel is echter met 158 tegen 56 stemmen verworpen. — In die zelfde zitting heeft de commissie, belast met het onderzoek van het wetsontwerp betrekkelijk den verkoop der goederen van de geestelijkheid en van de gemeenten, een voor dat ontwerp gunstig rapport uitgebragt.

Het Madridsche dagblad *España* van 21 laatstleden zegt dat de heer *Pacheco* zich, op zijne reis naar Rome, te Parijs en Turijn op zal houden. Daar het Spaansche Hof zijne vertegenwoordigers bij die beide Hoven heeft, maakt men uit het bovenstaande op, dat de dubbele zending van den heer *Pacheco* van het uiterste belang moet zijn.

De generaal *Pascual Real*, die in hechtenis is genomen en in het verhoor gebragt, was chef der ruiterij van den Pretendent, tijdens deze zich in 1837 voor de poorten van Madrid vertoonde. Een dagblad beweert, dat de generaal in de militaire gevangenis buiten toegang is opgesloten, waar de regters den 20sten laatstleden zijne verklaringen zijn gaan opnemen, hetwelk doet gelooven dat hij in de Carlistische zamenzwering, die thans onderzocht wordt, gewikkeld zou zijn.

KEULEN den 1 maart.

Te Berlijn is het gerucht verspreid dat de onderhandelingen tusschen Pruissen en de Westersche Mogendheden afgebroken zijn. Maar zulks wordt van goederhand niet alleen wedersproken, maar ook daarbij gevoegd dat de hoop op eene onderlinge schikking nog steeds blijft bestaan.

— Zoowel van de Russische grenzen als uit Warschau verneemt men, dat Rusland voortdurend toebereidselen op de ruimste schaal maakt om zijne verdedigingslinie zoo sterk als mogelijk is te maken; vooral bewijst de versterking der linie van de Dniester hoe men besloten heeft die tot het uiterste toe te verdedigen.

— Den bevelhebber der Oostenrijksche troepen in Boheme is den 24sten der afgeloopen maand de order geworden dat het grootste gedeelte der aldaar gelegerde troepen onverwijld naar Galicië op moet rukken. Zij zullen door twee uit Italië komende regementen en een gedeelte der bezetting van Weenen [illegible] in de Donau-Vorstendommen, nu ongeveer 60,000 man sterk, zullen denkelijk tot op 75,000 man worden vermeerderd.

(Per Telegraaf.)

BRUSSEL den 2 maart.

In de Kamer der Volksvertegenwoordigers van heden heeft de Minister van Buitenlandsche Zaken aangekondigd, dat het Ministerie in massa zijne demissie had genomen ten gevolge van de stemming der Kamer tegen den Minister van Binnenlandsche Zaken, betreffende de Jury van examen en andere vraagpunten van binnenlandsch belang. De Kamer heeft zich onbepaald geadjourneerd.

BERLIJN den 1 maart.

Lord *John Russell* is gisteren middag alhier aangekomen en heeft reeds dadelijk eene langdurige conferentie met den voorzitter van den Raad, den heer *von Manteuffel*, gehouden. Heden is hij door den Koning een gehoore ontvangen, wanneer hij zich zeer langen tijd met Z. M. heeft onderhouden.

In de zitting der Eerste Kamer van heden is een voorstel ingekomen door leden van verschillende partijen onderteekend, strekkende om te verklaren dat de Vergadering van de Regering verwacht dat zij geene gelegenheid zal laten voorbijgaan welke zich mogt opdoen om tot de afschaffing van den Sondtol te geraken.

MADRID den 1 maart.

Met eene meerderheid van 148 stemmen hebben de Cortes den grondslag der Constitutie, betreffende de godsdienst, aangenomen. — De Ministerraad heeft tot de hernieuwing van de vlottende schuld besloten.

Binnenland.

'sGRAVENHAGE den 1 maart.

Bij besluit van den 28sten ll. heeft Z. M. goedgevonden tot burgemeester der gemeente Geldrop te benoemen *W. Knaapen*.

Bij Zr. Ms. besluit van den 25sten ll. is de heer *W. J. Hazeman*, te Amsterdam, erkend als consul-generaal der Beide Siciliën in de Nederlanden.

Z. M. heeft bij besluiten van den 1 dezer goedgevonden te benoemen: bij het departement van oorlog, tot chef van het bureau voor het personeel en de militaire zaken, den majoor *H. Verkat Exter van Wissekerke*, tot dus ver adjunct-chef van gezegd bureau, en zulks ter vervanging van den kolonel *J. W. Walther*, door Hoogstdenzelve tot andere functiën geroepen; bij het wapen der infanterie, tot generaal-majoor, kommandant van de 3de brigade infanterie, tevens belast met de functiën van provincialen kommandant van Friesland, Groningen en Drenthe, den kolonel *M.* baron *van Geen*, Zr. Ms. adjudant in buitengewone dienst, kommandant van het regement grenadiers en jagers; bij het regement grenadiers en jagers, tot kommandant, den luitenant-kolonel *J. Scheltus*, van het 5de reg. infanterie, Hoogstdeszelfs adjudant in buitengewone dienst; bij het 1ste reg. infanterie, tot 1sten luit., den 2den luit. *N. E. Perceboom*, van het corps; bij het 2de reg. infant., tot kapit. van de 2de kl., den 1sten luit. *E. D. Trip*, van het corps; bij het 5de reg. infant., tot luit.-kolonel, den majoor *J. J. Verschoor*, van het corps, en tot majoor, den kapitein der 1ste kl. *C. P. F. G. van Emden*, regements-adjudant bij het 6de regement van het wapen.

— Men verneemt nader, dat de Koning opgedragen heeft zich naar Japan te begeven Hoogstdeszelfs ordonnansofficier, den heer *K. J.* baron *van Hardenbroek*, tweede luitenant van het regement grenadiers en jagers. (Deze naam was gisteren niet juist opgegeven.) Het vertrek van het gezantschap zal in de maand april plaats hebben.

— De voorstelling in den Koninklijken Franschen schouwburg alhier zal zaturdag den 3 dezer bestaan uit de grand opéra *Les Huguenots*.

'sGRAVENHAGE den 2 maart.

Z. M. heeft den kolonel *J. W. Walther*, laatstelijk benoemd tot gouverneur der Koninklijke Academie voor de zee- en landmagt te Breda, benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— In deze residentie is aangekomen de heer *M. Simons*, administrateur-generaal der buitenlandsche zaken, tevens belast met de militaire zaken van het groothertogdom Luxemburg.

— Heden is voor het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland (kamer van strafzaken), onder voorzitterschap van mr. *P. Buyrker*, behandeld de zaak van *J. Bontenbal*, door den procureur-generaal beschuldigd van poging tot diefstal bij nacht in een bewoond huis, gewapend en met behulp van geweldpleging, welke poging, door uiterlijke daden gebleken, alleen door van des daders wil onafhankelijke omstandigheden hare uitwerking heeft gemist. Na het voorlezen van de acte van beschuldiging, het hooren der getuigen en na ondervraging van den beschuldigde, bekwam de advocaat-generaal, mr. *J. W. Gefken*, het woord, die de schuldigverklaring van den beschuldigde aan bovengenoemde feiten requireerde en tevens zijne veroordeeling tot eene tuchthuisstraf, door het Hof te bepalen, van niet minder dan 5 en niet meer dan 15 jaren. De heer mr. *B. H. M. Hanlo*, verdediger van den beschuldigde [illegible] beschouwde. Hij sloot met de hoop te kennen dat, zoo er eene veroordeeling moge volgen, de regter dan de straf niet in al hare gestrengheid op den beschuldigde zou toepassen. Na re- en dupliek is de uitspraak bepaald op aanstaanden vrijdag den 9 dezer.

ROTTERDAM den 2 maart.

Uit 's Gravenhage ontvingen wij heden namiddag de volgende telegrafische depêches:

„5 ure 17 minuten. Ten gevolge van ernstige ongesteldheid des Keizers van Rusland is het bal ten Hove heden avond afgezegd.

„5 ure 28 minuten. Met zekerheid melden wij u, dat hier het berigt ontvangen is, dat de Keizer van Rusland is overleden."

Nader vernemen wij dat Z. M. de Keizer heden voormiddag te St. Petersburg overleden is; er heerscht eene buitengewone drukte in deze residentie. Z. M. de Koning, HH. KK. HH. prins *Hendrik* en prins *Frederik* hebben dadelijk na de ontvangst van dat gewigtig berigt, zich naar H. M. de Koningin-Weduwe, Zuster van den overleden Keizer, begeven.

Z. M. keizer *Nikolaas* was geboren den 6 julij (25 junij) 1796 en had den troon beklommen 1 december 1825.

Zijn opvolger is de grootvorst *Alexander*, geboren 17 (29 april) 1818.

Na de woordenwisseling in de gisteren morgen alhier gehouden zitting van den Gemeenteraad tusschen de heeren *F. van Vollenhoven* en *Beelaerts van Blokland*, erlangde de heer *van Reesema* het woord.

De heer *van Reesema* verklaarde, in het algemeen het voorstel van Burgemeester en Wethouders te zullen ondersteunen; hij zou echter een amendement daarop voordragen. Hij stemde toe, dat men zich in deze zaak door geene consideratien van vriendschap of hoogachting mogt laten besturen, en drong er op aan, dat niemand openlijk of bedektelijk het tegendeel van hem zou veronderstellen. Hij was er trotsch op een vriend te mogen heeten van den heer *Rose*, een man niet alleen van uitstekende begaafdheden, maar van eene eerlijkheid en trouwhartige opregtheid van gemoed, als het een geluk is te mogen aantreffen. In deze zaak echter het belang der stad voor alles, waarom hij in dien geest zou spreken. Hij ondersteunde het voorstel niet als eene soort van bevredigende maatregel, maar uit het oogpunt van gepastheid, verschillende oorzaken toch hadden geleid tot de tegenwoordige crisis in beheer en uitvoering der publieke werken en hij begroette hij dit voorstel als een eersten stap tot verbetering. Hij wees op de uitbreiding der publieke werken door den ondernemingsgeest van het bestuur en den gunstigen staat der finantien, en dien ten gevolge op het onmogelijke voor den Architect om alle verpligtingen te vervullen welke volgens zijne instructie

op hem rusten. Hij maakte opmerkzaam op de revolutie in de betrekking der commissie van beheer tot de stadsbazen en den architect, welke de moeijelijkheden niet alleen meer in het oog heeft doen springen, maar die werkelijk vergroot heeft. Vroeger hield de commissie wekelijks twee zittingen, in welke de bazen, ieder in zijn vak, soms uren lang ondervraagd werden en rekenschap geven moesten. Dit was een groote steun voor den Architect, de stadsbazen waren, zoo als de heer *van Oordt* het genoemd heeft, de executerende ingenieurs bij de werken. Toen dit nu in 1852 veranderde, de commissie slechts eenmaal 's weeks vergaderde, de stadsbazen niet meer toegelaten werden, maar de Architect de commissie over alle bijzonderheden wegens de uitvoering te woord moest staan, bleek het spoedig dat het onmogelijke gevorderd werd. Toen zijn de moeijelijkheden begonnen. De toelage van *f* 300 voor rijtuig, opdat de Architect, als hij van alles rapport moest doen, dan toch ook alles moest kunnen zien, bleek spoedig onvoldoende. Daarop kwam men op het denkbeeld hem een adjunct-architect toe te voegen. De heer *Rose* was niet voor dat plan en achtte de aanstelling van een adjunct-architect onnoodig, maar onder voorwaarde dat de vroegere inrigting van het hooren der stadsbazen werd hersteld. De spreker achtte nu het voorstel der vier leden door dit voorafgegane niet alleen in zijnen grond geregtvaardigd, maar eene verbeterde uitgaaf van het vroeger besluit om den Architect een adjunct-architect toe te voegen. Het doel is eene redelijke verdeeling van beider arbeid, en tevens eene betere bepaling van beider verantwoordelijkheid, dan thans nu de werkzaamheden van architect en adjunct-architect in een loopen. Het verheugde den spreker dat de heer Voorzitter der commissie voor plaatselijke werken zich volkomen in het voorstel der vier leden gevoegd had. Ook de spreker kon zich overigens, wat de scheiding der werkzaamheden en het overleg van ingenieur en directeur, benevens de verdere aanprijzing van het voorstel betrof, met verwijzing naar de rede van den heer *van Oordt*, ontslagen rekenen. Alleen voegde hij er nog bij dat de nu voorgestelde inrigting reeds in de groote Fransche steden bestaat.

Hij wilde nu nog iets zeggen ten aanzien der bekwaamheden van den Architect en van de door deze zaak in onze stad opgewekte belangstelling. Niet de practische maar alleen de theoretische bekwaamheid en kunde van den heer *Rose* is op dit oogenblik in overweging, en daaraan wordt, zoover de spreker wist, door niemand met eenigen grond getwijfeld. Des te meer verwonderde het hem dat de heer *Obreen* zich tegen het voorstel der vier leden verklaard heeft, hoewel hij zelf zeide gaarne te gelooven dat de heer *Rose* een goed theorist is. Men zou toch meenen dat hij dan juist een warm voorstander van het voorstel wezen moest, ten einde den heer *Rose* voor Rotterdam te behouden. Nogtans schijnen de aanmerkingen, op de praktijk van den Architect gemaakt, te hebben moeten dienen om ook zijne theoretische bekwaamheid aan te tasten. Daarom wilde de spreker het een en ander hierover zeggen, en wel eerst ten opzigte van het Ziekenhuis. De heer *Rose* heeft de oprigting van een zoo kolossaal gebouw in dien polder wel degelijk afgeraden, zijn advies daarover is nog voorhanden. Hij stelde toenmaals voor, het Ziekenhuis in de Plantage te bouwen en keurde dus ingewikkeld de plaatsing in den Coolpolder af. De monsters der metselsteenen zijn door de commissie van fabrykage goedgekeurd en de ondervinding leert dat het gebouw volkomen droog en warm is. Het zakken van het gebouw heeft denkelijk eene geheele andere oorzaak dan gezegd is, namelijk dat de zware belasting den ondergrond heeft doen klinken. Dit is vroeger door den heer *Rose* opgegeven, en de ondervinding heeft bewezen dat hij gelijk had. Ook ten opzigte van bijzonderheden toonde de spreker aan, dat de schuld niet bij den Architect gelegen heeft. En wat betreft de kast, waarvan de deur naar binnen sloot, kan men elk oogenblik gaan opmerken dat die niet voor kast bestemd is, maar met opzet om den misstand weg te nemen, zoodat men die even goed had kunnen digt spijkeren. En als men nu dit Ziekenhuis een teringlijder noemt, dan stelde de spreker den lof daartegen over, door den hoogleeraar *Donders* het gebouw en zijne inrigting toegezwaaid. — Verder: men zegt dat de Architect niet eens berekend had dat de wal aan de Raamstraat hooger dan aan de Singelzijde was en afgegraven moest worden om het bruggetje aan de Coolsche Vest te kunnen naderen. Maar dit was *wel* berekend, gelijk de spreker aantoonde. — De grindweg aan de Wafellaan is, zegt men, volgens erkentenis van den Architect, te laag aangelegd. Maar de hoogte van dien grindweg was van de Wafellaan afhankelijk en deze kon niet hooger aangelegd worden, omdat zij het eigendom der laanbezitters is. Ook ten aanzien van het nieuwe riool in de Baan en het gebeurde met de Wijn- en Jankuitenbruggen gaf de spreker opheldering. Men is, zeide hij verder, op de zaak der bazaltkade gekomen, en schijnt de meening der deskundigen te omhelzen dat kaden, op die wijze gebouwd, hier nooit goed kunnen uitvallen. Maar, was hij wel onderrigt, dan zijn hier bijna alle kaden op die wijze op eene steenstorting gebouwd en is er bijna geene geheid. Het gevoelen van den heer *Rose*, dat het ongeval aan eene veenopbarsting te wijten zou zijn, is door geen der beide rapporten van de deskundigen wederlegd en uit het tweede blijkt zelfs dat zij niet eens de moeite genomen hebben dit cardinale punt op de plaats zelve te onderzoeken, maar zich met eene waarschijnlijkheidsreden vergenoegd hebben. — Het werk der bruggen in de nieuwe wandelwegen eindelijk is den Architect nooit opgedragen, hij heeft noch het ontwerp daarvan gemaakt, noch de uitvoering bestuurd.

Misschien had de spreker een deel van den indruk weggenomen, door de strenge acte van beschuldiging in de vorige zitting welligt gemaakt; althans was hij zeker dat de berisping der practische bekwaamheid van den Architect verder met omzigtigheid aangelegd en niet alles aan nalatigheid en achteloosheid toegeschreven zal worden, wat deels het gevolg is van onmogelijkheid van algeheel toezigt, anderdeels van eene feilbaarheid die de heer *Rose* met ieder ander architect deelt, en die ook geen invloed zal uitoefenen waar het, zoo als hier, alleen de vraag naar zijne theoretische bekwaamheid geldt.

Eindelijk sprak de heer *van Reesema* nog van de door deze zaak opgewekte en zeer verklaarbare algemeene belangstelling, waarvan, onderanderen, de ingediende adressen getuigden. Het strekte, bij het dreigend gevaar van eervol ontslag, den Architect tot groote eer dat ongeveer 200 personen, uit overtuiging van zijne groote verdiensten, zich tot den Raad gewend hebben met verzoek om hem te behouden. Is daarin nu iets gelegen wat met den scherpen geesel der bespotting verdient gestraft te worden? Zijn de deskundigen die het tweede adres teekenden mannen van zoo weinig waarde, dat men hen spottenderwijs kan toevoegen: „ge wilt toch niet dat de stads-timmermansbaas het metselwerk, de stads-metselaarsbaas het timmerwerk beheere?" Zij die van het regt van petitie gebruik maken moeten niet op zoodanige wijze door hunne vertegenwoordigers worden te regt gezet. Onder die met zoo veel nadruk sprekende mannen kunnen er zijn die de zaak beter verstaan dan hij die hen bespot. De spreker geloofde ook niet dat een der adressanten door heftige taal invloed op den Raad heeft willen uitoefenen, maar wel dat zij niets anders gewenscht hebben dan dat deze Vergadering in deze zaak onpartijdig en zonder vooringenomenheid beslisse.

Ten slotte stelde hij het volgend amendement voor:

1°, aan de heeren *W. N. Rose* en *W. A. Scholten* wordt met 1 november aanstaande een eervol ontslag verleend als gemeente-architect en adjunct-architect, en wordt de eerste benoemd tot ingenieur voor de gemeentewerken, op eene jaarwedde van *f* 3000, en de tweede tot directeur der gemeentewerken, op eene jaarwedde van *f* 2500 met vrije woning aan het Stads Timmerhuis.

2°, voor beiden worden nieuwe instructien vervaardigd, met inachtneming, wat de bepaling van hunnen werkkring betreft, van n.° 3 van het voorstel der heeren *Beelaerts van Blokland* c. s., en van de nadere ontwikkeling daarvan vervat in het rapport van de commissie voor de plaatselijke werken dd. 13 november 1854, benevens met overweging van de aanmerkingen daarop, vervat in het rapport van Burgemeester en Wethouders dd. 27 nov. 1854.

De heer *Hubrecht* kwam tot eene gansch andere conclusie dan de heer *van Reesema*, ofschoon hij met vele der door dien spreker aangevoerde gronden instemde. Hij kwam op tegen het voorstel van Burgemeester en Wethouders, als zijnde een halve maatregel, en kon niet begrijpen waarom de heer *Rose* geen architect blijven kon, terwijl eene wijziging in de verdeeling der werkzaamheden werd tot stand gebragt. Hij had hooren beweren dat men Burgemeester en Wethouders moest ondersteunen, hij had het voorstel met den naam van pacificatoir hooren bestempelen, doch moest verklaren, hoe gaarne hij Burgemeester en Wethouders ook in alles wenschte te ondersteunen, nimmer zijn zelfstandig oordeel daaraan te kunnen opofferen. Hij bestreed het voorstel verder als niet in het belang der gemeente; er was toch sprake van eene proef, terwijl eene finale regeling dringend noodig was. Uit een door hem ingesteld onderzoek was hem toch gebleken dat de heer *Rose* alles had geleverd wat van hem kon gevorderd worden bij de bestaande organisatie van het beheer der plaatselijke werken; hij was echter tot de overtuiging gekomen dat eene reorganisatie dringend noodig was, om daardoor een einde te maken aan de verkeerde uitkomsten van vele onzer gemeentewerken. Bij het door hem ingestelde onderzoek was hem gebleken, dat de heer *Rose* in 1840 had aangeraden het Ziekenhuis in de oude Plantage te plaatsen; dat de commissie van beheer vroeger had verklaard dat de zakking van dat gebouw niet aan den Architect kon worden geweten; dat de inklinking der kleilaag daarvan de oorzaak was; dat wat de kaden aangaat de heer *Rose* eerst een plan voor eene paalfundering gemaakt had, als zijnde beter dan brikstorting; de aannemingsom werd te hoog bevonden, de aannemer wilde de palen minder diep slaan, de heer *Rose* verklaarde zich daartegen, maar opperde toen het denkbeeld van eene brikstorting, waarbij hij echter reeds voorspelde wat nu is gebeurd, namelijk dat die kaden welligt door zinkstukken zouden moeten worden versterkt. Het was hem dus gebleken dat de heer *Rose* vroeger werd belemmerd door de commissie van beheer en door den Raad; de spreker maakte hiervan geene beschuldiging tegen deze, daar hij overtuigd was dat zij meenden goed gehandeld te hebben, doch men mogt daarvan dan ook geene argumenten maken tegen den heer *Rose*. Ten slotte verzocht de spreker nog verschillende ophelderingen.

De heer *Betz* sprak in gelijken geest. Hij drong mede met kracht aan op eene reorganisatie van het beheer der gemeentewerken en wees vele daarin bestaande gebreken aan; de commissie had zich vroeger steeds zeer gunstig over den heer *Rose* uitgelaten; de commissie had nooit den heer *Rose* onderhouden over het niet behoorlijk nagaan der werken, waarom zijn gevoel opkwam tegen de wijze waarop de heer *Rose* thans door de genoemde commissie behandeld was. Hij toonde verder aan dat de schuld wat de kaden betreft ook niet op den Architect kon worden geworpen, en betreurde het dat de commissien van deskundigen den heer *Rose* niet hadden gehoord. Hij trad nog in beschouwing over vele andere werken en kwam daarbij tot het resultaat dat de heer *Obreen* niet alles behoorlijk had onderzocht. Hij wenschte dus den heer *Rose* als architect behouden te zien, met eene gewijzigde instructie.

De zitting werd daarop geschorst tot des avonds ten half zeven ure.

In de gisteren avond ten half zeven ure voortgezette zitting werden de debatten vervolgd.

De heer *van der Dussen van Beeftingh* zou voor het voorstel der vier leden stemmen, daar hij zich van de splitsing der werkzaamheden de beste gevolgen voorspelt.

De heer *Tavenraat* had den heer *Rose* vooral gedurende de dertien jaren dat hij lid van de commissie van beheer was leeren kennen als een zoo doorkundig man, dat hij, zoo er questie was van het benoemen van een architect, hem nog zijne stem zou geven. Hij toonde door feiten aan, dat de groote grieven welke men tegen den heer *Rose* aanvoerde meer moesten worden geweten aan de zucht tot zuinigheid van den Raad dan aan de minder praktische kennis van den Architect. Hij zou zich echter met het gedane voorstel vereenigen, mits dat nog eenige wijziging onderging.

De heer *Gleichman* verklaarde zich tegen het voorstel der vier leden, omdat hij het inconsequent oordeelde iemand te verhoogen over wien men niet tevreden is; omdat hij de positie van den heer *Rose* onhoudbaar zou achten, en omdat hij tegen voorstellen van conveniëntie was.

De heer *Mensing* zeide ongeveer het volgende:

Door eenen der geachte sprekers in de laatstvorige vergadering, die zich *niet* met het aanhangig voorst[el] der vier Raadsleden aangaande den Gemeente-Architect kan vereenigen en voor het ontslag van den heer *Rose* zal stemmen, is, bij het ontwikkelen der redenen, waarom ZEd. zijne stem aldus zal uitbrengen, tevens stilgestaan bij, en heeft hij zoo ik vermeen ook eene beoordeeling geleverd over de twee adressen, die over de zaak van den Gemeente-Architect bij den Gemeenteraad zijn ingekomen en die volgens het beweren van den sprek[er] *welligt aanleiding hebben gegeven tot het tegenwoord[ig] voorstel.*

Alhoewel ik de gegrondheid dezer veronderstelli[ng] zeer moet betwijfelen, *reken* ik mij evenwel als me[de] onderteekenaar van het 2de adres, dat der leden van d[e] Rotterdamsche afdeeling van de Maatschappij ter be[]vordering der bouwkunst, verpligt, voor ik mijne ste[m] over het voorstel der 4 leden uitbreng, omtrent enkel[e] punten, in die beoordeeling voorkomende, bescheidenlij[k] iets ter wederlegging te moeten aanvoeren.

De spreker zegt onderanderen aangaande het 2de adre[s] *dat ZEd. gelooft niet één der geachte adressanten te ko[] te doen met tegen over hunne meening die der heeren* Greve[] Beijerinck *en anderen te stellen.*

De leden van de Rotterdamsche afdeeling der Maat[]schappij van bouwkunst hebben voorzeker allen een onbe[]paald vertrouwen op de theoretische en practische bekwaam[]heden van genoemde heeren, maar verkeeren in de ve[] onderstelling dat deze heeren *alleen* over de bazaltkad[e] in de Boompjes *officieel* zijn geraadpleegd en daarove[r] rapporten hebben uitgebragt, terwijl de adressanten [] hun adres van al de uitgevoerde werken, gedurende de[n] 16jarigen diensttijd van den heer *Rose*, gewagen.

Hoe nu eene beoordeeling over één uitgevoerd pla[n] kan vergeleken of tegenovergesteld worden aan al d[e] uitgevoerde werken van den Gemeente-Architect ge[]durende zijnen geheelen diensttijd, blijkt mij niet duideli[jk] en zie dus, door het aangevoerde van den spreker, *d[e] meening* der onderteekenaars van dit adres niet ontzenuw[d].

De geachte spreker laat verder volgen: *allen die da[] uit de hoogte den staf over het Gemeentebestuur breke[n] zijn daarenboven geen architecten.*

Geen der onderteekenaars van het 2de adres is mij be[]kend, die niet het volle regt laat wedervaren aan de[n] welverdienden lof, welke het Gemeentebestuur toekom[t] voor den onvermoeiden ijver, waarmede het den blo[ei] en de welvaart van Rotterdam tracht te bevorderen, e[n] die dus niet vreemd is aan het denkbeeld over dat Bestu[ur] eenen staf te breken, die hem niet in de hand is gege[ven] of die hij wenschen zoude te bezitten.

Dat evenwel de onderteekenaars *alle* geen architect[en] zijn, zal ik volgaarne toestemmen en beschouw dit vo[or] de onderteekenaars, vooral in deze tijden, zelfs hoog[] gelukkig; maar indien ook *alleen* aan die betrekking h[et] regt verbleven was, om over een meer of minder b[e]langrijk voortbrengsel uit het vak der theoretische [en] practische bouwkunde zijne meening uit te brengen, z[ou] dit oordeel maar niet al te dikwijls ongegrond en opp[er]vlakkig zijn te noemen?

Wat verder de door den geachten spreker medegedeel[de] specificatie betreft der onderteekenaars van dit adre[s] naar hunne verschillende beroepsbezigheden, hierdo[or] wordt naar mijn bescheiden oordeel mede niet v[] bewezen.

Kennis, wetenschap en ervaring zijn gelukkig niet [] uitsluitend eigendom van bijzondere standen of zijn [] bepaalde maatschappelijke betrekkingen of beroepsbez[ig]heden onafscheidelijk verbonden, en dat met de amb[t]betrekking ook het verstand daarvoor niet altijd ko[mt] leert de ondervinding nog dagelijks.

Al de onderteekenaars zijn leden van de Rotterdams[che] afdeeling der Nederl. Maatschappij tot bevordering [der] bouwkunst, en dit zou in verband met het zoo e[] gezegde op zich zelf nog weinig beteekenen, maar [] oefenen bijna allen, hetzij voor hunne beroepsbezighe[den] in de maatschappij of voor hunne ontwikkeling en [] leiding, een meer of min belangrijk deel der theoreti[sche] of practische bouwkunde.

Zij zijn in de gelegenheid en maken er ook een getro[uw] gebruik van, om onder de leiding van hunnen ver[] stelijken voorzitter, den heer *Rose*, zich bekend te ma[ken] met de vorderingen in het vak der bouwkunde en [] kennis der bouwmaterialen; zij raadplegen elkander [] moeijelijkheden en zwarigheden in het vak van constru[ctie] en het is om deze redenen dat de onderteekenaars [] volle overtuiging in hun adres van den heer *Rose* [] sproken hebben als *van den man die niet in enkele [] maar in den ruimsten zin gezegd kan worden een [] sieraad uit te maken onzer Vaderlandsche bouwkund[e]* eenen man aan wien meermalen door de Hooge Reg[eering] des Lands en door den Hoogen Raad der Nederlan[den] als uitstekend bouwkundige, plannen ter uitwerking [] opgedragen of die als zoodanig is geraadpleegd.

Ik zal mijne stem dus geven aan het voorstel der [] Raadsleden, *op de grondslagen vervat in het advi[es] [] Commissie voor de plaatselijke werken*, omdat ik [] tuigd ben, dat in dat advies eene gewenschte z[] werking is opgenomen der werkzaamheden van [] Ingenieur en Directeur der Gemeentewerken, do[ch] houd mij het regt voor, omtrent een paar zaken d[ie] het beginsel van het voorstel niet in verband [] nadere ophelderingen te vragen.

De heer *de Bruyn* was tegen het voorstel, da[] de betrekkingen van ingenieur en directeur niet [] oordeelde voor de gemeente; dan was er toch geen [] antwoordelijk persoon; ook keurde hij het niet go[ed] theorie van de praktijk te scheiden. — De heer *Wageninge* zou na al het gesprokene kort zijn, ten [] in geene herhalingen te vallen; hij had zich niet k[] vereenigen met het votum van wantrouwen; na het [] hem ingestelde onderzoek ook uit de archiven der c[ommis]sie tot de plaatselijke werken bleef hij het wenschelijk [] dat de heer *Rose* voor onze stad zou worden beho[uden] waarom hij voor het voorstel der vier leden zou stem[men]. De heer *Reuchlin* sprak in gelijken geest; bij eene [] verdeeling van werkzaamheden was zijn gevoel [] men nog veel nut van den heer *Rose* voor de ge[meente] zou kunnen trekken; één persoon kon toch nie[t] alles verantwoordelijk gesteld worden. — De heer [] somde wederom een aantal grieven tegen den Arc[hitect] op en kwam tot het resultaat dat een proeftijd ge[] zou zijn, waarom hij zich tegen het voorstel []

zou verklaren. — De heer *Blom* trad mede in breedvoerige beschouwingen, meestal tot toelichting of wederlegging van door andere sprekers aangevoerde punten; na het door hem ingestelde onderzoek verklaarde hij ten slotte zich voor het voorstel der vier leden te zullen verklaren.

De heer *van der Hoop* zeide, na de afstemming van het voorstel tot het instellen eener enquête, zelf een onderzoek te hebben ingesteld zoo goed hem zulks mogelijk was. Zijns inziens hadden sommige leden den heer *Rose* te hard gevallen. Hij ging daarop het gebeurde met den Gemeente-Architect na en kwam tot de conclusie dat de aanneming van het thans aanhangig voorstel voor de gemeente niet wenschelijk is, omdat, zijns inziens, de Architect die het vertrouwen niet bezat zulks als ingenieur niet zal erlangen, en omdat hij het voorstel niet anders dan als een middel van transactie kan beschouwen. Werd de conclusie van het rapport van Burgemeester en Wethouders niet aangenomen, dan behield hij zich voor een ander voorstel aan den Raad te helpen voordragen.

De heer *Bichon van IJsselmonde* verdedigde nog nader het voorstel der vier leden, als zullende leiden tot eene nieuwe organisatie. — De heer *Hoynck van Papendrecht* voerde mede in het breede het woord tot verdediging van den Gemeente-Architect, waarom hij zich voor het voorstel der vier leden in hoofdzaak zou verklaren. — De heer *van Rijckevorsel* uitte zich in geheel tegenovergestelden geest; hij trachtte, even als vorige sprekers, zijn gevoelen door eene menigte bewijzen te staven. — De heeren *J. van Vollenhoven* en *Viruly* verklaarden daarentegen het voorstel te zullen aannemen, terwijl dat nog nader door de heeren *Löhnis* en *Mees* werd toegelicht. Verschillende sprekers voerden daarop nog bij herhaling het woord, waarna ongeveer ten half twaalf ure de heer *Reesema* de motie deed de zitting bij het vergevorderd uur te verdagen; zulks werd door anderen bestreden, en ten slotte werd, op voorstel des Voorzitters, besloten de algemeene beraadslagingen over het onderwerp thans te sluiten en aanstaanden zaturdag middag ten half een ure met de behandeling der zaak voort te gaan.

— Heden avond werd in een der localen der Akademie van Beeldende Kunsten en Technische Wetenschappen alhier het examen der leerlingen van de afdeeling Technische Wetenschappen gehouden, hetwelk vereerd werd met de tegenwoordigheid van onderscheiden leden van den Gemeenteraad, eene Commissie uit het bestuur van het Bataafsch Genootschap, verscheiden leden der Akademie enz. De heer onderwijzer *P. Aenmey* ging, na eenige vragen over de leer der evenredigheden gedaan te hebben, over tot het doen oplossen van voorstellen in verband staande tot verschillende ambachten. De heer onderwijzer *Havenek* behandelde met de leerlingen toegepaste vraagstukken op stelkunde, daarna oplossing van meetkunstige vraagstukken, toegepast op de beroepsbezigheden der leerlingen, en de heer onderwijzer *J. P. A. François* vraagstukken uit de beschrijvende meetkunst, werktuigkundige voorstellen, op de leer der krachten toegepast; [illegible]cht van balken en staven, natuurkundige vragen [illegible] barometer, de stoomkracht enz. De voorzitter van [illegible] *Mensing* betuigde na afloop van het examen [illegible] afdeeling den leerlingen de tevredenheid des bestuurs over hunne gemaakte vorderingen, die doorslaande blijken gaven dat zij van het onderwijs getrouw, sommigen uitstekend gebruik hadden gemaakt. — Na den afloop [illegible] de bouwkunstige teekeningen, gedurende dezen winter vervaardigd, bezigtigd.

— Naar men verneemt heeft Z. K. H. prins *Hendrik* der Nederlanden, beschermheer der liedertafel *Amphion* alhier, door heeren commissarissen uitgenoodigd het gisteren avond alhier gehouden concert bij te wonen, doch niet in de gelegenheid aan die uitnoodiging te voldoen, aan heeren commissarissen voor dit concert eene ruime bijdrage in geld doen toekomen, voor het weldadig doel waarvoor dit concert is gegeven. — Het koor-personeel van gemeld concert bestond uit 82 zangers, leden der liedertafel *Amphion* en genoodigden.

— De peilingen van het ijs in de rivier de Maas voor deze stad hebben, wegens het aanhoudend dooiweder, opgehouden. Ook zijn heden de kleine bruggen weggenomen.

— Naar men verneemt is het ijs in de rivier de Maas voor Maassluis dezen namiddag omstreeks vijf ure los geraakt, waardoor de overtogt zeer werd bemoeijelijkt.

Uit Wijk bij Duurstede schrijft men dd. 28 februarij: Heden wordt hier steeds met zwaar geladen voertuigen over het ijs gepasseerd.

De waterhoogte te Arnhem was den 1 dezer 3,40 el.

— Bij den burgerlijken stand te Kralingen zijn in februarij 1855 aangegeven 7 overledenen, 16 geborenen en gehuwd [illegible]

— Van wege de Nederlandsche Bank zijn den 28sten ll., ter aanleiding van het Koninklijk besluit van den 9 junij 18.. (*Staatsblad* n.° 124), de volgende opgaven openbaar gemaakt: Omloopende bankbiljetten *f* 92,664,935; saldo's van rekeningen-courant *f* 17,546,630. 19½, en munt en muntmaterieel *f* 102,305,697. 10½.

— De collecte voor de algemeene armen te Amsterdam heeft met inbegrip van eenige nagekomen giften, opgebragt de som van *f* 31,500.

— Krachtens een order van het Ministerie van Oorlog is in de kazerne der aan den Helder in garnizoen zijnde compagnien veld-artillerie een amusements-lokaal afgezonderd, met het doel om die krijgslieden het leven in de kazerne te veraangenamen. Die gelegenheid was eergisteren avond voor het eerst opengesteld, tot welk einde de goed verwarmde en verlichte zaal met de nationale vlaggen versierd was.

— De *Arnhemsche Courant* zegt dat er sprake bestaat om in de inrigting der militaire Akademie te Breda eene belangrijke wijziging te brengen. Er zou namelijk plan zijn om aan die Akademie alleen te doen plaats hebben de opleiding der jongelieden, bestemd voor de artillerie en genie; voor de overige wapenen zouden de officieren bij de korpsen zelven worden gevormd, terwijl voor de zeedienst, even als daarmede reeds een begin is gemaakt, de jongelieden aan boord der schepen zouden worden geplaatst. In hoeverre dit plan uitvoering zal erlangen, zal de toekomst leeren. Zeker schijnt het althans, dat eene andere inrigting der Bredasche Akademie overwogen wordt.

— Als eene zeldzaamheid wordt uit Schijndel gemeld dat aldaar den 26 februarij ll. is overleden *Adriaan van den Bergh*, in den ouderdom van 87 jaren, nalatende 10 kinderen uit één huwelijk, van welke de jongste 40 jaren oud is, en 47 kleinkinderen, die uit 6 huwelijken zijn voortgesproten. De overledene was oom of oudoom van 214 nog levende neven en nichten.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 2 Maart.

OVERLEDEN: E. van Wijk, jd., 63 j. — M. Arends, wed. van G. Visser, 77 j. — W. F. Vis, vrouw van J. Versluys, 41 j. — K. Lamee, weduwe J. M. Husson, 71 j. — J. C. M. Maassen, jd., 24 j. — M. Knyn, wed. N. de Heer, 92 j. — W. J. Tielen, z., 1 j. — C. W. Isebrants, vrouw van J. Schrijver, 56 j. — G. Lijendekkers, jd., 67 j. — A. van Bennekom, vrouw van J. Legra, 38 j. — J. Vlasbloem, z., 2 j. — G. B. Doorewaard, z., 1 j. — C. C. van de Veewey, d., 4 m. — J. J. Tornaar, z., 1 j. — W. P. Sanders, z., 1 j. — J. W. Bossy, z., 15 d. — M. E. Drooghart, d., 1 j. — F. W. den Hengst, z., 4 m. — R. de Groot, z., 2 j. — M. A. van Booven, z., 2 m.

BEVALLEN: C. C. Hijdelaar, geb. van der Touw, z. — J. van Gelderen, geb. van Oostenrijk, z. — M. H. van de Kol, geb. van Sonsbeek, d. — W. de Kroon, geb. van Dongen, d. — M. H. C. Jansen, geb. Willems, d. — G. Bijkerk, geb. den Boer, z. — W. Kachenbecker, geb. de Haan, d. — A. P. A. Cortlever, geb. Bouwens, z.

225ste Staats-Loterij.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Vijfde Klasse, 16de Lijst: N.° 7859 *f* 1000, premie *f* 30,000; N.° 18853, 19460 en 19617 ieder *f* 400; N.° 8594, 14751, 15134 en 15903 ieder *f* 200; N.° 1900, 3960, 4408, 5944, 8098, 8510, 8851, 9922, 13107 en 18259 ieder *f* 100.

*** De Persoon van DAVID GALL, van beroep *Schippersknecht*, behoorende tot de gemeente Neuzen, in de provincie Zeeland, gelieve zich onverwijld aan te melden ter Gemeente-Secretarie alhier.

Zeetijdingen.

Nederland.

HELLEVOETSLUIS 2 maart. Heden nacht is de *St. Helena*, kapit. M. Sterkenburg, met hoog water van Scheelhoek af- en op de reede ten anker gekomen. Gearriveerd 12 ure 40 min. *Johannes*, H. P. H. Pieper, van Cardiff, en 5 ure 25 min. *Maria Elizabeth*, W. van der Velden, van Alicante; de wind Z. W., later Z. O. Dik van mist. Geen ijs op stroom.

BRIELLE 2 maart. 11 ure 35 min. De Maas nog vast; de wind Z. W. ten Z. — 5 ure 50 min. De Maas zit nog vast van de Molenhaven af; van daar naar zee open. Dik van mist; de wind W. ten Z.

MAASSLUIS 2 maart. Heden niets gepasseerd; de wind W. Z. W. Ofschoon het ijs in de laatste dagen sterk is afgenomen, zit de Maas nog vast.

BROUWERSHAVEN 2 maart. Niets gepasseerd; de wind Z. W. Dik van mist. Geen ijs meer op stroom, noch op de reede.

AMSTERDAM 1 maart. Het schip *Cornelia Wilhelmina*, kapit. G. Hoeksma, van hier naar Konstantinopel, is, volgens brief van den kapitein in dato Dardanellen 13 febr., den 10 dito dwars van Gallipoli aan den grond geraakt, doch, na een gedeelte der lading gelost te hebben, met adsistentie van manschappen, daartoe door den Nederlandschen Consul te Gallipoli afgezonden, weder in vlot water gebragt. Het schip was digt gebleven, had niets geleden en zou, na de lading weder ingenomen te hebben, de reis voortzetten.

TEXEL 1 maart. Nog binnengekomen *Zorgvlied*, F. H. Groote, van New-York, en *Magnet* (st.) van Londen.

TEXEL 2 maart. Binnengekomen *Anna Maria Wilhelmina*, G. C. Fischer, *Tweelingzusters*, W. P. Carst, *Waterloo*, W. W. van Epen, *Willem en Carel*, A. Hansen, *de Zwijger*, P. P. Hoogland, en *Oost-India Packet*, B. Bakker, alle zes van Batavia; *Diana*, [illegible] De haven en reede van het Nieuwediep vrij van ijs.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te MAROIM 12 januarij *Jacobus*, A. J. Borst, van Fernambuck. — Te NEW-YORK 11 febr. *Lelia*, W. J. Stafford, van Rotterdam.

Bij ST. HELENA aangekomen 5 januarij *Stad Utrecht*, F. P. J. Jaski, van Java naar Nederland.

CORUNNA 18 februarij. Het schip *Admiraal Tromp*, kapit. J. van Tubergen, van Java naar Amsterdam, is gisteren lek alhier binnengeloopen, en zal waarschijnlijk moeten lossen.

Uittreksels uit de Lloydslijst van 28 Februarij:

Op de RIVIER aangekomen 27 febr. *Jonge Immetje*, Westerduin, van Scheveningen, en *Diana* (st.) van Harlingen. Van LONDEN uitgeklaard 27 febr. *op Hoop van Zegen*, Stasse, naar Antwerpen; — in lading *Aaltje Pronk*, Schuur, naar de Kanarische Eilanden. — Te LIVERPOOL aangekomen 27 februarij *Arendina*, Boerhave, van Livorno. — Van QUEENSTOWN vertrokken 26 febr. *President van Buren*, Cramer, naar Boston.

Te SCILLY binnengeloopen 24 februarij *Geertruida Hendrika*, J. Voorzee, van Malaga naar Liverpool, met verlies van rusten, booten en andere schade.

Te FALMOUTH aangekomen 27 febr. *Elizabeth*, H. R. Bok, v. Manilla, om order.

De schepen *Anna Maria*, kapit. H. P. Hazewinkel Muntendam, en *Urania*, kapit. C. J. Stapert, beiden van Suriname naar Amst., zijn, het eerste den 26 en het laatste den 27 februarij, te FALMOUTH binnengeloopen, het eerste met verlies van drie booten, verschansingen, zeilen enz., benevens weggeslagen dek, zijnde den 8 januarij op 32 gr. NB. en 50 gr. WL. door eene hevige stortzee beloopen, en het laatste lek, met gekraakte boegspriet en grooten mast, verlies van verschansingen, zeilen enz.

Bij GOUDSTAART aangekomen 24 februarij *Gerardina Klasina*, B. J. Goossens, van Cette naar Hamburg.

In de Baai van RYE binnengeloopen 27 februarij *Cornelia*, J. van Keulen, van Nantes naar Rotterdam.

Bij NEWHAVEN aangekomen 26 febr. *Jetskelina Wija*, J. J. Doornbosch, van Messina naar Antwerpen.

DEAL 28 februarij. De wind W. Gearriveerd gisteren *Cornelis Smit*, H. R. Ruhaak, van Batavia naar Rotterdam; heden *Westkapelle*, M. Rooderkerk, van Batavia naar Middelburg.

Te SHEERNESS aangekomen 26 febr. *Jacoba Cornelia*, Lodewijks, van Java, en *Aurora*, Cowie, van Foo-Chow-Foo, beiden naar Rotterdam.

Gepraaide Schepen:

Den 31 januarij, op 2 gr. ZB. en 27 gr. WL., *Abel Tasman*, J. Hensing, van Rotterdam naar Akyab.

Cargalijsten.

Amsterdam.

BATAVIA, *Nijverheid*, van Strijen: 1040 b. Koffij, 685 kan. Suiker, 291 sch. Tin en 1392 bossen Bindrotting, NHM.

BATAVIA, *Admiraal de Ruyter*, Stapert: 7102 b. Koffij, 452 kan. Suiker, 516 k. Indigo, 83 k. Koperen Duiten, 578 sch. Tin en 951 bossen Bindrotting, NHM.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Gouverneur Generaal Duymaer van Twist*, kapit. *C. E. Hoeksma*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

GOTHENBURG, het Zweedsch Brikschip *Preciosa*, kapit. *J. E. Rijberg*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

KAAP DE GOEDE HOOP, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Colombine*, kapitein *A. J. Andresen*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

KONSTANTINOPEL, het Mecklenburger Brikschip *Doctor Kniep*, kapitein *E. Lorenz*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

MEMEL, het Nederlandsch Koffschip *Marchina Gezina*, kapit. *H. G. Munneke*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

NAPELS, het Napolitaansch Brikschip *Montechiaro*, kapit. *Giro Savarese*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

NEW-YORK, voor Goederen en Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederl. gekoperd Barkschip *Caroline*, kapitein *V. de Best*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Wambersie en Crooswijck*.

STETTIN, het snelzeilend Pruissisch Schoenerschip *Martha*, kapit. *F. W. Seherlau*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Beursberigten.

MADRID den 1 Maart.

Spanje 1 pcts. 18½; dito 3 pcts. 32.

PARIJS den 2 Maart.

Frankrijk 3 pc., 66. 65; dito 4½ pc. 95. 80. Spanje 1 pc., 18. dito Binnenl. 3 pc. 31½.

LONDEN den 2 Maart.

De 3 pcts. Gecons. 91⅛ a ¼; Rusland 5 pcts. 97; dito 4½ pcts. 88; Spanje 1 pcts. 17⅞ a 18, dito Buitenl. 3 pcts. 36½. dito Cert. 4⅞ a ⅝; dito Passive 4¼ a ½; Mexico 3 pcts. 20¼ a ⅜; Peru 4½ pcts. 70½; Holland 2½ pcts. 62.

ANTWERPEN den 1 Maart.

België 2½ pcts. 52 g. Spanje 1 pct. 17⅞ g.; dito Binnenl. 3 pcts. 31 p. Metalliek 5 pcts. 64⅜ g. — De handel is een weinig levendiger geweest; de Oostenrijksche fondsen waren hooger; de Spaansche Binnenl. schuld was heden prijshoudend, de 1 pct. zonder verandering.

AMSTERDAM den 2 Maart.

				Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL.,	Werkelijke Schuld	2½	pCt.	61⅜	61 7/16	61 7/16
»	dito dito	3	»	72 11/16	72¾	72¾
»	dito dito	4	»	90⅜	90 7/16	90 7/16
»	Amort.-Syndicaat	3½	»	89½	89⅝	89⅝
»	Aand. Handel-Maatsch.	4½	»	124½		
»	O. I. Leening	4	»			
»	Leen. Holl.-Spoorweg					
»	Rijn-Spoorweg	4½	»			
»	Maatsch. v. Weldadigh.	4	»			
FRANKR.,	Certificaten	3	»			
RUSLAND,	Obl. bij *Hope & Co.*	5	»	100	100½	100
»	dito dito 1828/29	5	»	99½		
»	Cert. dito 1831/33	5	»			
»	dito dito 1840	4	»			
»	dito bij *Stieglitz*	4	»	73½		
»	dito Adm. te Hamburg	5	»			
»	dito te Londen	5	»			
»	dito dito	4½	»	86¼	86 5/16	86 5/16
»	dito van Assign.	6	»	58½		
»	Inschr. dito	6	»	57½		
POLEN,	Aand. 1835, *fl.* 500		*f*	137½		
»	Obligatien	4	pCt.			
SPANJE,	Buitenlandsche	1	»	17¾	17 13/16	17 13/16
»	dito	3	»	36½		
»	Binnenl. à *f* 6000	3	»	30⅞	31 [illegible]	31 1/16
»	Amortisable Schuld			4½		
»	Bewijzen van Coupons			4⅝		
OOSTENR.,	Obl. bij *Goll & Co.*	5	»			
»	dito dito	4	»			
»	dito Metall. Oude	5	»	60 15/16	61 3/16	61⅛
»	dito Nieuwe bet. te Amst.	5	»	72½	72⅝	72⅝
»	dito Nation. Metalliek	5	»	63 15/16	64 3/16	64⅛
»	dito Metall.	2½	»	30 15/16	31⅛	31⅛
»	N. Weener Aand.	4	*f*	251	252	
BELGIE,	Certificaten	2½	pCt.			
»	dito bij *Rothschild*	2½	»	48⅞		
PORTUG.,	Nieuwe	3	»	37 13/16	37⅞	37⅞
PERU,	Geldl. 1854	4½	»	68½	68¾	68¾
VENEZ.,	Oblig. £ 100, thans	4	»	21½		
»	Uitgest.	1½	»			
GRENADA,	Oblig. Onbep.	2½	»			
»	Uitgestelde					
[illegible]	[illegible]	3	»	19[illegible]	20	[illegible]

[illegible] Rusland [illegible] Spanje [illegible] Oostenrijk Metalliek [illegible] Londen [illegible] Mexico [illegible] Orig. 2½, Louisiana [illegible] Balening 3 pc. Prolongatie 3 pc. [illegible] Bij eenigen omzet voornamelijk in Hollandsche en Oostenrijksche fondsen, was de markt over het algemeen iets beter gestemd. Mexicaansche tot veel lager prijs verhandeld.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland 2½ pc. 61⅜. Spanje 1 pc. 17⅞ a ⅞; dito Binnenl. 3 pc. 31 a 1/16. Oostenrijk Metalliek 5 pc. 61⅛ a 61⅜.

[illegible] den 1 Maart.

Nederlanden Werkelijke Schuld, 2½ pc., 72⅜; Aandeelen Stoomb. Maatschappij [illegible] Spanje [illegible] Coupons [illegible] Oostenrijk Metalliek, 1849, 1851, 1854 5 pc., 72½; idem, idem, 2½ pc., 31⅛. Mexico, 1851, onbep., 3 pc., 19½. Ecuador 2½.

Hollandsche [illegible] weinig affaire. Spaansche en Oostenrijksche fondsen prijshoudend. [illegible]

Wisselkoersen.

LONDEN den 28 Februarij.

Amsterdam		11, 18½ a 18¾
Dito	3 maanden	11, 17 — 18½
Rotterdam		11, 19 — 19½

AMSTERDAM den 2 Maart.

Hamburg	2 maanden	35¼	geld.	Kleinen	3 maanden	141½ geld.
idem	zigt			Porto	3	41½
Londen	2 maanden	11.67½		Petersb.	3	172
idem	zigt		11.77½			

ROTTERDAM den 2 Maart.

Londen	2 maanden *f* 11. 65,	kort *f* 11. 75.	
Hamburg	2 »	— 35¼	— 35⅝.

Marktberigten.

SCHIEDAM den 2 Maart.

GRANEN. Gerst, verkocht 135 ℔ Engelsche *f* 226 6/W.

AMSTERDAM den 2 Maart.

GRANEN. Tarwe bij geringen als voren, 129 ℔ bonte Poolsche *f* 480. Rogge zonder handel. Gerst in een doen [illegible] jarige Deensche *f* 230. Boekweit onveranderd, 124, 125 ℔ Holsteinsche *f* 262 *f* 265.

Raapolie dadelijk flaauwer, bij levering williger: op 6/w. *f* 55½; vlieg. *f* 54: 1 Mei eerstk. *f* 50½ a ½; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. eerstk. *f* 44½. Lijnolie williger: op 6/w. *f* 39½; dito [illegible] 1 Maart eerstk. *f* 39 a *f* 39½; 1 April eerstk. *f* 38½; 1 Mei eerstk. *f* 40½. Hennepolie op 6/w. *f* 47½; vlieg. *f* 48. Raapkoeken per 1040 stuks *f* 82 a *f* 85. Lijnkoeken per 104 stuks *f* 12 a *f* 15.

Handelsberigten.

LONDEN den 28 Februarij.

KOFFIJ. De houders blijven ferm en hebben niets in veiling aangeboden. Plantage Ceylon met meer vraag; heden werden 100 v. van 55/ tot 60/ afgedaan; kleurige gezocht. Native met goeden kooplust en vast op 46/ a 46/6, waartoe 600 b. zijn verkocht. Vreemde soorten kalm; doch goed gesouteneerd. THEE onveranderd. — SUIKER. B. P. soorten met weinig handel, doch ferm; verkoopen van heden 340 v. en tiersjes, van Mauritius werden in de 2de hand 1000 z. van 31/ tot 35/ opgezet. — Madras: heden werden 1470 z. van 26/6 tot 27/6 verkocht. Vreemde soorten met goede vraag, voornamelijk voor Groot Brittanje. De afdoeningen van heden bestonden uit 600 k. Havanna van 32/ tot 36/ voor blond, 320 v. Portorico van 30/ tot 40/ voor bruin en geel en 24,825 z. Manilla van 31/ tot 31/6, zijnde boven de waarde. Geraffineerde ferm op 42/6 voor bruine Lompen. — RIJST met neiging tot vooruitgang. Van 5027 z. Madras is ongeveer de helft a 13/6 tot 13/9 voor ord. a goed pinky opgehouden. — PEPER, zwarte 392 b. ligte Malabar bedongen in veiling 4⅞ a 4⅜ d., zware Malabar schaarsch en op 4⅞ d. gehouden; voor 77 b. Afrikaansche Pod is 15/6 besteed. — Van NITRADE DE SODA zijn heden 2000 z. in veiling a 17/6 opgehouden. — HOPPE kalm. — Van KATOEN worden 1500 b. verhandeld. — TALK bij weinig handel op 55/3 voor St. Petersburg Y. C. in loco gehouden. — GRANEN. Voor Tarwe en Meel bleef de markt heden over het algemeen, naar bijna op de prijzen van maandag ll. — GERST met zeer goeden kooplust voor het Binnenland, mede tot de prijzen der vorige week. Haver met beperkten omgang en prijzen onveranderd.

Advertentien.

Voor de bewijzen van deelneming bij het overlijden van onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder, Mevrouw de Weduwe A. A. DRIEBEEK, geboren DE KUYPER, betuigen wij onzen opregten dank.

Rotterdam E. P. J. DRIEBEEK.
28 *Februarij* 1855. G. A. BLANKENHEYM.

Wij betuigen bij deze opregten dank voor de ons geschonken blijken van deelneming, bij den dood van ons jongste Kind.

L. R. SMALT.
Rotterdam H. F. M. SMALT,
2 *Maart* 1855. VAN HENGELAAR.

Heden overleed ten mijnen huize onze geliefde Zuster, BASTIANA BEEN, in den ouderdom van circa 65 jaren.

Kralingen Uit aller naam,
1 *Maart* 1855. J. BEEN.

Heden middag ten een ure overleed zacht en kalm, na eene kortstondige ziekte, onze hartelijk geliefde Vader, de Wel Edele Heer JACOB DE GRAAFF *J.b Zn.*, *Oud Burgemeester dezer Gemeente*, in den ouderdom van 78 jaren en 6 maanden.

Sommelsdijk den 1 *Maart* 1855.

Namens Zusters en Aanbehuwdbroeders,
JAN DE GRAAFF *J.b Zn.*

Heden is alhier, aan eene uitterende ziekte, overleden de Heer TOBIAS VAN STRAALEN MONSIEUR, in den ouderdom van 68 jaren.

A. H. VAN RAVESTEYN.
S. VAN RAVESTEYN.
Rotterdam A. J. VAN RAVESTEYN.
2 *Maart* 1855. J. H. D. SCHERMERS, } *Executeuren*
J. M. A. CAZAUX, } *Testamentair.*

Eenige en algemeene kennisgeving.

Rotterdamsche Schouwburg.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN,
ONDER DIRECTIE VAN
BREEDÉ & VALOIS.
MAANDAG 5 MAART 1855.

Abonnement niet gangbaar. Buitengewone en éénige Voorstelling alhier, van den Wereldberoemden Afrikaanschen Treurspelspeler Mr. ***Ira Aldridge***, genaamd *de Neger-Acteur*, met medewerking der Artisten van het Nieuwe Hoogd. Théâtre van Amsterdam: **OTHELLO**, *de Moor van Venetie*, Treurspel, in 5 bedrijven, naar het Engelsch van *William Shakespeare*, door *W. Schlegel* en *L. Tieck*. Vooraf: **MEN STERFT NIET VAN VREUGDE**, Tooneelspel, naar het Fransch (la joie fait peur), van Mad. *Emile de Girardin*, door *A. C. Cramer*. De handeling heeft plaats in de omstreken van Havre.

HH. Geabonneerden kunnen over hunne plaatsen beschikken uiterlijk tot Vrijdag 2 Maart, 's middags 12 ure.

NB. Groote en Kleine PORTRETTEN van *Aldridge*, Biographien en Tekstboekjes van de Rol van **Othello**, zijn te bekomen bij de Boekhandelaren J. VAN BAALEN & ZONEN.

Gemeenteraad *Schiedam*.

Daar een groot aantal **KIESGEREGTIGDEN** voornemens zijn hunne Stemmen **aanstaanden Maandag** uit te brengen op den Heer

J. J. LONCQ,

zoo wordt hiervan kennis gegeven, ten einde alle verdeeldheid te voorkomen.

. De **GEWONE JAARLIJKSCHE EXAMENS** van de **LEERLINGEN** der **Eerste Tusschenscholen** zullen gehouden worden in het Locaal van het Departement der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, in den Oppert, en wel:

Voor Tusschenschool *B*, Hoofd-Onderwijzer de Heer *M. GOUKA*, op Woensdag 7 dezer; en

Voor Tusschenschool *A*, Hoofd-Onderwijzer de Heer *J. G. KUIPER*, op Donderdag 8 dezer, beide des voormiddags ten 9 ure.

Namens de Plaatselijke School-Commissie,
Rotterdam N. MESSCHAERT.
3 *Maart* 1855. *Lid en Secretaris.*

. De Ondergeteekende is voor **Consulterende Lijders** te Rotterdam voortaan te spreken in het *Nieuw Bad-Hôtel*, van den Heer *Cranenbroek*, onder de Boompjes, *iederen Dingsdag*, na 12 ure.

Voor **Ooglijders** en voor **Patiënten met gebrekkigen ligchaamsbouw** is de tijd van 2 tot 3 ure na den middag beschikbaar gesteld.

Onvermogenden worden, ter *gratis-behandeling*, gelijk tot dusverre, des *Zaturdags* te *Zuiderburg* ontvangen.

De Directeur van het Geneeskundig Etablissement *Zuiderburg*, nabij 's Gravenhage,
Dr. W. HENDRIKSZ.

. H. HUYGHENS BACKER & H. G. MULDER, Directeuren van het Administratie-Kantoor van *A. K. & P. K. VAN HARPEN en PLUTM & BACKER*, te Amsterdam, adverteren, met goedvinden van Heeren Commissarissen, dat de **COUPONS** der **3** pCt. **Certificaten** dezer Administratie, verschenen 1 Maart 1855, worden betaald en ingetrokken ten Kantore van de Ontvang- en Betaalkas, en elders bij Heeren Correspondenten.

Bovenstaande **Coupons** worden dagelijks, uitgenomen Zaturdags, betaald ten Kantore van *KRUYFF & AUBIE*, aan de Leuvehaven, wijk 3, n.° 55.

. DIRECTEUREN van het **Administratie-Kantoor** van **Hollandsche Fondsen**, gevestigd te ***Rotterdam***, adverteren, dat van Maandag den 5 Maart 1855, en vervolgens, op de gewone dagen en uren, de **COUPONS 3 per Cents** hunner **Administratie**, verschenen 1 dezer, zullen worden betaald ten Kantore van de Heeren *R. MEES en ZOONEN*, alsmede bij de *ASSOCIATIE-CASSA* te Amsterdam; wordende door gemelde Heeren Kassiers mede betaald de **3 per Cents COUPONS** van het **Administratie-Kantoor** der Heeren *KETWICH & VOOMBERGH* en Wed. *W.M BORSKI*, te Amsterdam.

. H. C. VOORHOEVE & COMP. adverteren dat ten hunnen Kantore dagelijks, uitgenomen des Zaturdags, wordt gevaceerd tot Betaling der **COUPONS**, verschenen primo Maart 1855, van de **3 per Cents Certificaten Werkelijke Schuld**, uitgegeven door de Administratie-Kantoren van

de Heeren de Wed. *H. F. TJEENK c. s.*, te Amsterdam, en
" " *BRONDGEEST & ZOON c. s.*, te Amsterdam en Utrecht.

. OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notarissen *WILLEM KLEY en WILLEM SIMON BURGER Wz.*, te Rotterdam, zijn voornemens om op Woensdag den **14** Maart 1855, des namiddags ten 4 ure, in het Notarishuis aldaar, in het openbaar te veilen en te verkoopen:

Een **AANDEEL**, zijnde een **Vijf en Dertigste** in **35/37 Aandeelen**, in den ***Wilhelmina-Polder***, bevattende het gedeelte benoorden het Goessche Diep en het Schengen, benevens den geheelen polder Oost-Beveland, gelegen nabij de stad Goes, provincie Zeeland, met al de Regten en Vrijheden aan de Eigenaren van dit onverdeeld Eigendom toekomende, mitsgaders de OPSTALLEN, VRUCHTEN te VELDE, INVENTARIS en al hetgene daartoe verder is behoorende.

De laatste Uitdeeling, gedaan in Mei 1854, is geweest ***f* 2000.**

. OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notarissen *DALEN en LAMBERT*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunne Principalen, zijn van meening om op Donderdag den **15** Maart 1855, des namiddags ten 5 ure, in het Gemeentehuis te Kralingen, op den hoek van 's Gravenweg en Kortekade aldaar, publiek te veilen en te verkoopen:

Een hecht, sterk en goed gesitueerd **PAND**, bestaande in **Acht** afzonderlijke **HUIZEN** of **WONINGEN**, met **BLEEKVELD** en **OPEN PLAATS**, zijnde Erfpachtsgrond van het ambacht van Kralingen, staande en gelegen aan de oostzijde van de Kortekade, nabij den Oudendijk, in de gemeente Kralingen, wijk E, n.° 19, A, B, C, D en n.° 20, A, B, C, D, Kadaster sectie A, n.° 1400 tot en met 1408. Aangeslagen in de Grondbelasting op *f* 38. 75, en belast met eene jaarlijksche Erfpacht van *f* 1. 20 ten behoeve van het ambacht van Kralingen. Verhuurd in 8 Perceelen, per 6 of 3 maanden of per week, te zamen voor *f* 350. 80 's jaars.

Nadere informatien te bekomen ten Kantore van de voornoemde Notarissen, aan de Zuidblaak te Rotterdam, en kan het te Veilene twee dagen vóór en op den dag der veiling, op de gewone uren, worden bezigtigd.

Men vraagt *terstond*, tegen **goed** [...] en **vast Werk**, een

Wagenmakersknecht

van de Protestantsche Godsdienst. Adres letter [...] *franco*, aan het Bureau dezer Courant.

TE HUUR, met primo **Mei** eerstkomende

een BENEDENHUIS,

voorzien van vijf **Kamers**, **Keuken** en **Kelder** [...] staande even buiten deze Stad, voor den huurprijs van *f* **500** 's jaars. Te bevragen bij den Mr. Timmerman *GILTAY*, op den Goudschenweg, alhier.

. OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notarissen *DALEN & LAMBERT*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunne respective Principalen, zijn van meening om op Donderdag 8 Maart 1855, des namiddags ten 5 ure, in het **Gemeentehuis** te ***Kralingen***, op den hoek van 's Gravenweg en Kortekade aldaar, publiek te veilen en te verkoopen:

N.° 1. Een extra hecht, sterk, bijzonder goed gesitueerd en zeer logeabel **HUIS**, geheel ingerigt tot **Zomer-** en **Winterverblijf**, bevattende onderscheiden [...] timmerde zoo Beneden- als Bovenvertrekken, de meeste van stookplaatsen voorzien, goede Keuken, twee Kelders en groote Zolders, benevens fraai aangelegden **T**[...] beplant met fijne Heestergewassen, en **ERVE**, met **GEDEELTE** van na te melden **LAAN**, staande en gelegen beneden aan den Hoogen Zeedijk, op den oosthoek van en ook Ingang hebbende in de Vriendenlaan aldaar, in de gemeente Kralingen, wijk A, n.° 32, Kadaster sectie [...] n.s 2274, 2275, 1709, mitsgaders een gedeelte van n.s 2277 en 2669. Gecombineerd met het Perceel [...] aangeslagen in de Grondbelasting op *f* 76. 55. Verhuurd tot 1 Mei 1855, voor *f* **500** 's jaars.

N.° 2. Een extra hecht, sterk en goed gesitueerd **HUIS**, met ruim **28** Nederlandsche Roeden allerbest en vruchtbaar **WARMOEZIERSLAND**, een **GEDEELTE** van na te melden **LAAN**, Twee **LOODSEN** en **ERVE**, staande en gelegen aan de oostzijde van de voornoemde Vriendenlaan, te Kralingen, naast het Perceel N.° [...] wijk A, n.° 32, Kadaster sectie A, n.s 1716, 2632 en gedeelte van de n.s 2277 en 2669. Gecombineerd met Perceel N.° 1 aangeslagen in de Grondbelasting op *f* [...] Zijnde in eigen gebruik. Deze twee Perceelen zullen zonderlijk worden opgeveild en daarna eerst separaat en vervolgens gecombineerd nader worden opgeveild en afgeslagen.

N.° 3. Drie hechte, sterke **HUIZEN**, **IJZER-SMEDERIJ**, met **WAGENSCHUUR**, **BE**[...] **PLAATS**, **BOOMGAARD**, **WERF** of **TUINGR**[...] en **ERVE**, zeer geschikt tot stichting eener ***Fabriek***, staande en gelegen beneden aan den Hoogen Zeedijk, omtrent het Kralingsche Veer, in de gemeente Kralingen, wijk C, n.s 15, 16, 17 en 17 *a*, Kadaster sectie [...] n.s 666–670, 2339 en 2340. Aangeslagen in de Grondbelasting op *f* 13. 69. Te zamen verhuurd tot 1 [...] 1855, voor *f* **156** 's jaars.

De te veilen Panden zullen kunnen worden bezigtigd twee dagen vóór en op den dag der veiling, [...] voormiddags ten 10 tot des namiddags ten 2 [...] men voor de Perceelen N.s 1 en 2 voorzien zijn van Permissiebiljet, door één der voornoemde Notarissen gegeven, te wier Kantore, aan de Zuidblaak te Rotterdam, inmiddels nadere informatien zijn te bekomen.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

hebben weder eene bewonderenswaardige genezing ten gevolge gehad van een ***zeer of open Been.***

Uittreksel uit eenen Brief van den Heer C. POLLART, Droog[...] Devonport, Catharinastraat, n.° 30, gedagteekend 19 Mei 1853, aan Professor ***Holloway***: „Mijnheer! De Heer BLANKER, Charlotte[...] bij Devonport, was sedert zeven jaren lijdende aan eene wond [...] Regterbeen; hij beproefde alle bedenkelijke middelen, doch te vergeefs. Eindelijk nam hij zijne toevlugt tot uwe **Zalf** en **Pillen**, waardoor binnen weinige weken werd genezen, en thans bevindt hij zich in den besten staat van gezondheid."

Zijn op *franco* aanvraag à contant te bekomen bij den Heer **J. M. VAN RENESSE**, Depôthouder te **'s Gravenhage**; aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **A. STRAATMAN**, te **'s Hertogenbosch**; alsmede *Holloway's Etablissement* te **Londen**, 244, Strand, en te **New-York**, 80, Maiden-Lane.

DOOR HET VERMEERDERD DEBIET ZIJN DE OP NIEUW VERMINDERDE PRIJZEN NU DE VOLGENDE:

DOOSJES PILLEN van *f* 0. 80, *f* 1. 85, *f* 3. 00, *f* 6. 75, *f* 13. 50, *f* 20. 50.
POTJES ZALF " 0. 80, - 1, 85, - 3. 00, - 7. 05, - 13. 85, - 20. 95.

. Bij den Boekhandelaar ***OTTO PETRI***, te Rotterdam, is onlangs uitgegeven en alom verkrijgbaar:

F. C. SCHLOSSER'S

ALGEMEENE GESCHIEDENIS.

1ste AFLEVERING. Prijs 18 Cents.

De **Konst-** en **Letterbode** van 24 Februarij zegt hiervan: „Deze Aflevering bevat de drie eerste [...] van het **13de** deel en zijn zeker daarom als proeve gekozen, omdat de opstand in de Nederlanden tegen *Ph*[...] en de *Bartholomeus-Nacht* er in behandeld worden. *De vertaling steekt zeker allergunstigst af bij hetgeen dikwerf hier te Lande wordt geleverd en de wijze van bewerking der Geschiedenis kan zeker ook een bewijs van vooruitgang heeten,*" enz. De Hollandsche vertaling van dit WERK van *SCHLOSSER*, **dien geheel Europa** **als den grootsten Historieschrijver vereert**, zal slechts 6 *Cents* per vel van 16 bladz. in gr. 8[...]

. DIRECTEUREN der BANK van LEENING te *ROTTERDAM* zullen op Donderdag 15 Maart 1855 of volgende dagen doen verkoopen: Alle voorhanden PANDEN welke in **October**, **November** en **December 1854** zijn Beleend. Diegenen, welke den Verkoop hunner Panden wenschen voor te komen, zullen de daarop verschenen Interessen moeten afdoen vóór of uiterlijk op Maandag den 12 Maart 1855.

Openbare Aanbesteding.

Burgemeester en **Wethouders** van ***Rotterdam*** zullen op Maandag den **12** Maart 1855, des middags ten 12 ure, ten Raadhuize aldaar aanbesteden:

Het **AFDAMMEN** en het **MAKEN** der **FONDERING**, **LANDHOOFDEN** en **MIDDEN-PENANTEN** voor eene **BRUG**, over de **Leuvehaven**, tegen over de **Boompjes**.

Alles nader omschreven in het Bestek en de Voorwaarden dat, op de gewone dagen en uren, ter lezing ligt op de Plaatselijke Secretarie en het Stads-Timmerhuis te Rotterdam, en ook voor den prijs van 15 *Centen* verkrijgbaar is bij de Wed. *P. VAN WAESBERGE en ZOON*, Boekdrukkers in den Hofstuin, wijk 11, n.° 194.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen aan gemeld Timmerhuis. De aanwijzing *in loco* zal plaats hebben op Vrijdag **9** en Zaturdag **10** Maart 1855, des voormiddags van 10 tot 12 ure.

Ingezonden Stukken.

Aan de Redactie der ***Rotterdamsche C***[...]

Het dezer dagen door de heeren *Nimmo c. s.* aangeboden [...] *van eene Maatschappij tot bevordering van Reinheid* [...] *Rotterdam*, in eene onlangs gehoudene bijeenkomst der [...] sche afdeeling van de Nederlandsche Maatschappij tot [...] der Geneeskunst ter sprake gebragt zijnde, heeft de vergadering niet ongepast geoordeeld, van haar gunstig gevoelen aangaande die onderneming een openlijk blijk te geven, door eene dringende aanbeveling van het plan dezer Maatschappij, die zich ten doel stelt, het stichten van Wasch-, Bad- en Zwem-Inrigtingen in deze stede. Vooral in Rotterdam, bij de overmatige bevolking en de beperkte ruimte van behuizing en bij de schaarschheid van een onmisbaar reinigingsmiddel, namelijk van goed zuiver rivier- en hemelwater, zal zij in eene groote maatschappelijke behoefte kunnen voorzien en zeer nuttig werken op den vooruitgang en de instandhouding van het leven en de gezondheid van een groote klasse van Ingezetenen dezer Stad.

Wij verzoeken de Redactie deze weinige regels, ten einde onze Stadgenooten op het nuttige en wenschelijke van zoodanige Inrigtingen opmerkzaam te maken, in haar geacht dagblad op te nemen.

Rotterdam den 2 Maart 1855.

Van de Rotterdamsche Afdeeling der Nederlandsche Maatschappij *tot bevordering der Geneeskunst*,
Dr. D. F. VAN DER PANT, *Praeses*,
G. H. VAN VOLLENHOVEN, *Secr.*

Te Rotterdam, bij [...]
ARRENBERG & VAN REY[...]